KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 5.2.2019 r.
COM(2019) 47 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z wykonania rozporządzenia (WE) nr 1921/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie przekazywania danych statystycznych na temat wyładunków produktów rybołówstwa w państwach członkowskich

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z wykonania rozporządzenia (WE) nr 1921/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie przekazywania danych statystycznych na temat wyładunków produktów rybołówstwa w państwach członkowskich

1. INFORMACJE OGÓLNE

Komisja (Eurostat) gromadzi dane statystyczne na temat wyładunków produktów rybołówstwa zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1921/2006[1] („rozporządzenie"). Zgodnie z rozporządzeniem wyładunki oznaczają wyładunki produktów rybołówstwa dokonane na terytorium państwa członkowskiego przez unijne statki rybackie i statki rybackie EFTA lub dokonane poza terytorium UE przez statki państwa członkowskiego, a następnie przywiezione do UE[2]. Art. 10 rozporządzenia stanowi, że co trzy lata Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z oceny dotyczącej w szczególności jakości i istotności danych statystycznych. Sprawozdanie musi również zawierać analizę efektywności kosztowej systemu stosowanego do gromadzenia danych statystycznych dotyczących wyładunków, przy czym należy w nim wskazać wszelkie najlepsze praktyki, których wymiana mogłaby przyczynić się do zmniejszenia nakładu pracy na szczeblu krajowym i doprowadzić do uzyskania użyteczniejszych danych o wyższej jakości.

Rozporządzenie ma zastosowanie do państw członkowskich UE oraz Norwegii, Islandii i Liechtensteinu. Zważywszy jednak na fakt, że dotyczy ono wyładunków z połowów morskich, państwa śródlądowe są zwolnione z obowiązku sprawozdawczego w odniesieniu do przedmiotowych danych.

Niniejsze sprawozdanie zostało opracowane na podstawie (i) sprawozdań dotyczących jakości na temat wyładunków za rok referencyjny 2016, przedstawionych Eurostatowi przez państwa członkowskie składające sprawozdania; (ii) analizy zgodności; oraz (iii) zebranych przez Eurostat danych dotyczących kosztów.

Komisja przyjęła poprzednie sprawozdania oceniające dotyczące danych statystycznych na temat wyładunków, przedłożone na podstawie przedmiotowego rozporządzenia, w listopadzie 2010 r.[3], kwietniu 2014 r.[4] i maju 2016 r.[5].

[1] Rozporządzenie (WE) nr 1921/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie przekazywania danych statystycznych na temat wyładunków produktów rybołówstwa w państwach członkowskich i uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1382/91 (Dz.U. L 403 z 30.12.2006, s. 1).

[2] Oznacza to, że te dane statystyczne nie są porównywalne z danymi na temat wyładunków gromadzonymi na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1224/2009, jeżeli dane są gromadzone przez państwo bandery statku.

[3] Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z wykonania rozporządzenia (WE) nr 1921/2006 w sprawie przekazywania danych statystycznych na temat wyładunków produktów rybołówstwa w państwach członkowskich, COM(2010) 675 final.

Oprócz danych statystycznych na temat wyładunków dane statystyczne Eurostatu dotyczące rybołówstwa obejmują również szczegółowe dane statystyczne dotyczące połowów, floty i akwakultury. Inne departamenty Komisji, głównie DG ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa (DG MARE), również gromadzą dużą ilość danych administracyjnych na potrzeby zarządzania wspólną polityką rybołówstwa. Dane statystyczne gromadzone przez Eurostat i dane administracyjne gromadzone przez DG MARE częściowo się pokrywają. Eurostat rozpoczął ocenę europejskich danych statystycznych dotyczących rybołówstwa (obejmujących dane statystyczne dotyczące połowów, wyładunków i akwakultury), w ramach której skupia się na (i) istotności, (ii) skuteczności, (iii) efektywności, (iv) spójności, (v) jakości statystycznej, oraz (vi) unijnej wartości dodanej zgromadzonych danych statystycznych w kontekście wszystkich danych gromadzonych przez Komisję i inne organizacje międzynarodowe.

Niniejsze sprawozdanie obejmuje wyłącznie dane statystyczne na temat wyładunków zgromadzone przez Eurostat i objęte rozporządzeniem (WE) nr 1921/2006.

2. NAJWAŻNIEJSZE USTALENIA

2.1. Terminowość i kompletność

2.1.1. Terminowość

Terminowość przekazywania danych w ostatnich latach uległa poprawie – większość państw członkowskich przesyła dane w terminie. W roku referencyjnym 2016 dane przekazane przez połowę państw członkowskich składających sprawozdania wymagały pewnych poprawek. W większości przypadków zmiany te wprowadzono w akceptowalnych ramach czasowych.

Komisja (Eurostat) publikuje dane natychmiast po ich zweryfikowaniu, a wszystkie dane liczbowe są dostępne w publicznej bazie danych Eurostatu miesiąc po terminie ich przesłania. W razie konieczności dane można w każdej chwili zmienić.

2.1.2. Kompletność

Kompletność danych poprawiła się od 2015 r. Obowiązkowe ceny jednostkowe produktów rybołówstwa, które wcześniej stanowiły problem, są obecnie stosowane w większości przypadków. Eurostat sprecyzował odpowiednie instrukcje dotyczące sprawozdawczości na posiedzeniu grupy ekspertów ds. statystyk w zakresie rybołówstwa w 2015 r.

Kompletność danych poprawiła się również dzięki działaniom podjętym przez niektóre państwa członkowskie w celu znacznego rozszerzenia zakresu prowadzonych przez nie badań

[4] Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z wykonania rozporządzenia (WE) nr 1921/2006 w sprawie przekazywania danych statystycznych na temat wyładunków produktów rybołówstwa w państwach członkowskich, COM(2014) 240 final.

[5] Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z wykonania rozporządzenia (WE) nr 1921/2006 w sprawie przekazywania danych statystycznych na temat wyładunków produktów rybołówstwa w państwach członkowskich, COM(2016) 239 final.

w odniesieniu do rodzajów statków, obcych statków i gatunków. Jedynie trzy państwa członkowskie stwierdziły, że nie gromadziły danych dotyczących wyładunków ze statków o długości poniżej 10 metrów.

2.2. Spójność

2.2.1. Jakość i dokładność

Ogólna jakość danych była dobra, a jedna trzecia państw członkowskich zgłosiła, że jakość uległa poprawie od czasu ostatniego sprawozdania oceniającego. Większość państw członkowskich uznała, że zarówno wskaźnik nieprzekazania odpowiedzi, jak i wskaźnik niewystarczającego zakresu przedstawionych danych są bardzo niskie. Bardzo niewiele państw członkowskich zgłosiło błędy pomiaru lub doboru próby, przy czym uznano, że ewentualna błędna klasyfikacja nie ma wpływu na jakość danych. W połowie państw składających sprawozdania przeprowadzono kontrole krzyżowe wyładunków z danymi statystycznymi dotyczącymi połowów lub innymi krajowymi źródłami danych w ramach procedury weryfikacji.

2.2.2. Porównywalność

W wytycznych dotyczących sprawozdawczości przedstawionych przez Eurostat wyjaśniono, jaki rodzaj wyładunków obejmuje rozporządzenie. Oprócz poprawy kompletności danych wytyczne te przyczyniły się do poprawy porównywalności danych między państwami.

2.3. Istotność

Dane statystyczne dotyczące ilości i cen produktów rybołówstwa wyładowywanych na terytorium UE przyczyniają się do wypełnienia podjętych przez Komisję zobowiązań związanych z badaniem rynkowym. Dane te są niezbędne do śledzenia i analizowania całego łańcucha dostaw na unijnych rynkach produktów rybołówstwa.

Mogłyby one również mieć znaczenie w kontekście obowiązku wyładunku[6], zgodnie z którym wszystkie połowy gatunków handlowych podlegających regulacjom należy wyładować i odliczyć od odpowiedniej kwoty.

Państwa członkowskie zadeklarowały, że w pełni zaspokojono potrzeby wszystkich użytkowników na szczeblu krajowym. Jeżeli istnieją przepisy krajowe, uwzględniają one wszystkie zmienne wymagane w rozporządzeniu UE.

2.4. Dostępność

2.4.1. Internetowa baza danych

[6] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE, art. 15.

Dane statystyczne na temat wyładunków są dostępne w publicznej bazie danych[7] Komisji (Eurostatu) w szczegółowych tabelach dotyczących poszczególnych państw oraz w ogólnej tabeli podsumowującej dane unijne i krajowe na poziomie bardziej zagregowanym.

Połowa państw członkowskich składających sprawozdania publikuje dane również na poziomie krajowym za pośrednictwem dostępnych dla użytkowników internetowych baz danych.

2.4.2. Publikacje i tablice danych

Komisja (Eurostat) publikuje informacje i artykuły dotyczące danych statystycznych na temat wyładunków w swoim internetowym zbiorze *Statistics Explained* oraz w księgach statystycznych[8].

Połowa państw składających sprawozdania sporządziła publikacje elektroniczne.

[7] http://ec.europa.eu/eurostat/data/database (dostępne jedynie w języku angielskim, francuskim i niemieckim).

[8] Najnowszą publikacją jest „Agriculture, forestry and fishery statistics" (Dane statystyczne w obszarze rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa) – wydanie z 2017 r., ISBN 978-92-79-75765-5 (dostępna jedynie w języku angielskim).

2.4.3. Metadane

Co trzy lata Komisja (Eurostat) gromadzi krajowe sprawozdania dotyczące jakości, na podstawie których zostało opracowane niniejsze sprawozdanie. Sprawozdania krajowe zawierają szczegółowe informacje na temat jakości danych i metod ich gromadzenia. Krajowe sprawozdania dotyczące jakości sporządzane są zgodnie z wytycznymi Europejskiego Systemu Statystycznego (ESS) i są gromadzone w programie do obsługi metadanych ESS (*ESS Metadata Handler*).

2.5. Poufność danych

Przekazywane Komisji (Eurostatowi) dane statystyczne na temat wyładunków zawierają bardzo niewiele poufnych zmiennych. W 2016 r. dwa państwa członkowskie napotkały problemy związane z poufnością w związku z działalnością jednego statku rybackiego na danym łowisku. Z tego względu całkowita wielkość i wartość pozostały poufne dla całej UE. Odsetek danych poufnych dla całej UE był jednak ograniczony: w 2016 r. wynosił on jedynie 1,5% całkowitej liczby wartości opublikowanych dla UE-28 w publicznej bazie danych Komisji (Eurostatu).

3. OBCIĄŻENIA I OPŁACALNOŚĆ

Połowa państw członkowskich składających sprawozdania podała, że od czasu ostatniego sprawozdania zwiększyła swoją efektywność. Jedna trzecia z nich stwierdziła, że udało im się zmniejszyć obciążenie dla respondentów poprzez zastosowanie bardziej przyjaznych dla użytkownika kwestionariuszy lub łatwiejszych metod przesyłania danych.

ESS przeprowadził analizę obciążenia i kosztów procesu związanego z gromadzeniem danych w celu przygotowania danych statystycznych dotyczących Europy. Spośród 23 państw członkowskich, które przekazują dane statystyczne na temat wyładunków, 17 przesłało dane liczbowe dotyczące obciążenia wyrażone w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). Ponadto w przypadku trzech państw członkowskich, które były w stanie przedstawić jedynie dane statystyczne dotyczące całkowitej wartości zarówno połowów, jak i wyładunków, oszacowano, że obciążenia związane z wyładunkami stanowią około połowy całkowitej wartości. Obciążenie oscylowało w granicach od 0,01 do 11 EPC i wynosiło mniej niż 0,25 EPC w przypadku połowy państw członkowskich, które przedstawiły dane liczbowe dotyczące obciążenia.

W przypadku ok. 17 państw przesłane dane liczbowe obejmowały koszty bezpośrednie i pośrednie. W przypadku dwóch państw członkowskich, które nie były w stanie dokonać rozróżnienia między kosztami gromadzenia danych dotyczących połowów a kosztami gromadzenia danych na temat wyładunków, oszacowano, że koszty te stanowią około połowy całkowitej wartości. Średni roczny koszt gromadzenia danych statystycznych na temat wyładunków krajowych wyniósł około 109 000 EUR na państwo członkowskie. W porównaniu z całkowitą wartością wyładunków, całkowity koszt gromadzenia danych na temat wyładunków wyniósł 0,08% całkowitej wartości wyładunków.

4. WNIOSKI

W ostatnich latach dane statystyczne na temat wyładunków uległy poprawie pod względem terminowości, kompletności i spójności. Państwa członkowskie dostarczają wiarygodnych informacji na temat ilości i wartości produktów rybołówstwa wyładowanych w UE oraz bardzo przydatnych szczegółowych danych dotyczących gatunków, które można wykorzystać do analizy unijnego rynku ryb.

Wytyczne Eurostatu dotyczące sprawozdawczości przyczyniły się do większej spójności danych dotyczących wyładunków. Równolegle działania podejmowane przez krajowych dostawców danych przyczyniły się do poprawy kompletności i terminowości.

Roczny koszt gromadzenia danych statystycznych na temat wyładunków wyniósł średnio 109 000 EUR na państwo członkowskie. Średni odsetek kosztów gromadzenia danych statystycznych na temat wyładunków w odniesieniu do całkowitej wartości ekonomicznej wyładunków wyniósł jednak mniej niż 0,1%.

5. ZALECENIA

Na szczeblu krajowym państwa powinny w dalszym ciągu zachęcać do korzystania z kwestionariuszy elektronicznych, ponieważ pomaga to zwiększyć skuteczność gromadzenia danych.

Systematyczna procedura kontroli krzyżowych z innymi danymi krajowymi zapewniłaby większą spójność danych. Automatyzacja kontroli związanych z weryfikacją również zwiększyłaby wiarygodność danych.

Komisja (Eurostat) dąży do nieustannej poprawy jakości i dostępności statystyk europejskich. Działa też na rzecz ograniczenia obciążeń spoczywających na państwach członkowskich i respondentach. W tym celu Komisja włączyła do swojego rocznego programu prac na 2018 r.[9] projekt usprawnienia i uproszczenia danych statystycznych dotyczących rybołówstwa. Projekt ten obejmuje ocenę danych statystycznych dotyczących rybołówstwa (połowów, wyładunków i akwakultury), które Eurostat obecnie gromadzi. Ocena ta zostanie przeprowadzona w ogólnym kontekście danych z zakresu rybołówstwa gromadzonych przez inne dyrekcje generalne Komisji i organizacje międzynarodowe. Pomoże to w opracowaniu strategii, której celem jest lepsze dostosowanie danych statystycznych dotyczących rybołówstwa gromadzonych przez Eurostat do zaistniałych potrzeb. Ocena zostanie ukończona latem 2019 r.

[9] http://ec.europa.eu/eurostat/web/ess/-/annual-work-programme-2018 (dostępne jedynie w języku angielskim).